

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.609/2017/8.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Lantos Bálint Ügyvédi Iroda ügyintéző:
dr. Lantos Bálint ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Nagy és Kiss Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr.
Nagy Szilárd ügyvéd

A per tárgya: szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi
Ítéltábla 14.Gf.40.014/2017/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék
24.G.42.441/2015/17. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft fellebbezési eljárási költséget és 82.700 (nyolcvankétezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli. Az alperes az által lerótt 70.000 (hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illeték visszaigénylésére jogosult.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2005. október 30-án a felperes mint adós és az alperes mint hitelező lakásvásárlás céljára svájci frank alapú kölcsönszerződést kötött. E kölcsönszerződés I.4. pontja többek között rögzítette: „Felek kijelentik, és kötelezik magukat arra, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítése esetére, vagy a

jelen okirat szerinti kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére, a folyósítás tényleges időpontja, a teljesítési kötelezettség lejáratának megállapítása, valamint bármely egyéb a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az Adós Banknál vezetett számlái, és a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt tanúsítványt fogadják el mint közhiteles, aggálytalan bizonyítékot.

Ennek megfelelően a kölcsön és járulékaik nem, vagy nem szerződés szerinti megfizetése esetén a végrehajtás alapjául szolgáló, mindenkor fennálló kölcsön-, és járuléktartozást, továbbá a fent hivatkozott tényeket jelen okirat mellett, az Adós Banknál vezetett számláiról, illetve a Bank nyilvántartási, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvány tanúsítja, amelynek elfogadására a Felek jelen okirat aláírásával kötelezettséget vállalnak.

Felek/Adós felkéri(k) a jelen okiratot szerkesztő közjegyzőt, vagy egyébként illetékességgel bíró közjegyzőt, hogy a fenti kölcsönből fennálló kölcsön és járulékaik, továbbá egyéb tartozása mértékét, továbbá a fent hivatkozott tényeket, adatokat esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén, a Bank felkérésére, az Adósok Banknál vezetett számlái, a Bank nyilvántartása, könyvei alapján és nyilvántartásokba való betekintéssel közjegyzői tanúsítványba foglaltan tanúsítsa, e tekintetben a banktitok megtartásának kötelezettsége alól a felmentést megadják."

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes módosított keresetében a kölcsönszerződés I.4. pontja [1] pontjában idézett rendelkezése tisztességtelenségének megállapítását kérte a fogyasztóval kötött szerződésekben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjára hivatkozással.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a vitatott szerződéses rendelkezés nem jogosítja fel kizárólagosan az alperest a felperes szerződésszerű teljesítésének a megállapítására és nem fordítja meg a felperes mint fogyasztó terhére a szerződésből eredő pénzügyi követelések vonatkozásában a bizonyítási kötelezettséget, ezért az a Korm. rendelet hivatkozott pontjai alapján nem minősül tisztességtelennek.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította a kölcsönszerződés I.4. pontja hivatkozott rendelkezései tisztességtelenségét. A fellebbezés indokaira tekintettel úgy

ítélte: a perbeli szerződéses rendelkezés a bizonyítási teher szabályait megfordítja, a felperesre mint fogyasztóra hárul annak bizonyítása, hogy milyen összeggel tartozik az alperesnek, ezért az a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209/A. § (2) bekezdése és a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján tisztességtelen.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az rPtk. 209/B. § (1) bekezdésébe, valamint a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjába ütköző módon állapította meg a szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét. Utalt arra is, hogy a másodfokú bíróság jogszabálysértő módon alkalmazta az rPtk. 209. § (1) bekezdését is, amikor nem vizsgálta, hogy a szerződéses kikötést a felperes a törvény által előírt határidőn belül támadta-e meg.
- [7] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A Kúria a jogerős ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján jogszabálysértő.
- [9] A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúria először azt vizsgálta, hogy az rPtk. 209. § (1) bekezdésének - a szerződéskötéskor hatályos - rendelkezése alapján a perbeli szerződéses kikötésre a megtámadás, vagy a semmisség az irányadó jogkövetkezmény. A Kúria utal a fogyasztói szerződéssel kapcsolatos közérdekű kereset elbírálásának egyes kérdéseiről szóló 3/2011. (XII. 12.) PK vélemény 2. pontjában kifejtett jogértelmezésre, amely szerint a 2006. március 1-je előtt, de 2004. május 1-je után megkötött fogyasztói szerződésekben alkalmazott, egyedileg meg nem tárgyalt, illetve általános szerződési feltétel tisztességtelenségének is a semmisség a jogkövetkezménye. Az eljáró bíróságok helyesen, jogszabálysértés nélkül állapították meg, hogy a 2005. október 30-án létrejött perbeli szerződéses rendelkezés tisztességtelenségének vizsgálata során is az rPtk. semmisségre vonatkozó szabályai az irányadók.
- [10] A felülvizsgálati kérelemnek a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjával kapcsolatban kifejtettek vonatkozásában a Kúria az EBH2018.61 számon közzétett gazdasági elvi határozatban kifejtetteket változatlanul, minden részletében irányadónak tekinti. Az adott ügyben a perbelivel tartalmilag, a lényegét

tekintve megegyező szerződéses rendelkezés tekintetében a Kúria akként foglalt állást, hogy az a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó számára hátrányosan nem változtatja meg és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott az rPtk. 242. §-ában, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. 206. §-ában, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 21. §-ában, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: közjegyzői tv.) 111. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 1. § (1) bek. i) és j) pontjaiban írtakra. Mindezekre tekintettel a Kúria úgy ítélte, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordította meg.

- [11] A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az rPtk. 209. §-ának, illetve a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjának téves alkalmazásával állapította meg, hogy a perbeli kölcsönszerződés I.4. pont egyes bekezdései tisztességtelen szerződéses rendelkezésnek minősülnek.
- [12] A Kúria a kifejtettek értelmében a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Záró rész

- [13] A Kúria döntése alapján a pervesztes felperest az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdéseire - az alperesnek a másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megfizetésére. A felperes személyes költségmentessége joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [14] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2018. május 8.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró